

C4 DAI

Fases de desenvolupament d'una aplicació informàtica

<u>Wiki</u>

Llenguatge de programació

Concepte

- Llenguatge artificial que s'utilitza per controlar el comportament d'una màquina (normalment una computadora).
- Conjunt de normes sintàctiques, lèxiques i semàntiques (analogia als llenguatges naturals) que descriuen tant l'estructura com el comportament d'una aplicació
- A diferència dels llenguatges naturals els llenguatges de programació tenen un conjunt de normes i símbols limitats amb l'objectiu d'evitar les diferències d'interpretació a nivell semàntic.

Llenguatge de programació

- Dos grans objectius a cobrir:
 - Organitzar i manipular la informació
 - Expressar algorismes
- Centenars de llenguatges de programació
 - Cada any sorgeixen nous llenguatges de programació.
- Recursos:
 - Llenguatges de programació a la wikipedia
 - Llista de llenguatges de programació

Classificacions

Classificacions=Taxonomies

- Tantes com vulgueu... Ens quedem amb.
- Segons la proximitat al llenguatge natural
 - · Llenguatge màquina
 - · Llenguatge asamblador (no el veurem)
 - · Llenguatge d'alt nivell
- Segons el tipus de traductor
 - Llenguatges compilats
 - Llenguatges interpretats
 - Llenguatges híbrids
- Consulteu la wiki del professor
 C4 DAI. Anàlisi i disseny d'aplicacions informàtiques

Llenguatge màquina

Característiques

- És l'únic llenguatge de programació que entén directament la màquina
- Utilitza codi binari o codis octal i hexadecimal.
- Van ser els primers llenguatges de programació
- Cada màquina (CPU) té el seu propi llenguatge i conjunt d'instruccions.
 - · Poc portable. No hi ha interoperabilitat
- Cal conèixer el conjunt d'instruccions de la màquina per tal de poder programar-la.
- Actualment s'utilitzen molt més els llenguatges d'alt nivell (més fàcil d'aprendre i utilitzar perquè són més propers al

IES-EBRE

llenguatge natural) C4 DAI. Analisi i disseny d'aplicacions informàtiques

Llenguatge d'alt nivell

Els llenguatges d'alt nivell són els llenguatges més pròxims al llenguatge natural (llenguatge de les persones) i els llenguatges de baix nivell són els llenguatges més propers al llenguatge màquina (bits).

- Ofereix un nivell d'abstracció més alt i és més fàcil d'utilitzar
- Més portable entre plataformes de maquinari
- Objectiu: alliberar als programadors de tasques tedioses i complexes i augmentar per tant la productivitat i la eficiència en la generació de codi.
- Menys ambigus que la llengua natural (menys paraules i combinacions de paraules)

C4 DAI. Anàlisi i disseny d'aplicacions informàtiques

IES-EBRE

Llenguatge d'alt nivell

Característiques

- Les instruccions utilitzen codis alfanumèrics similars als del llenguatge natural
- Ús de variables per a emmagatzemar dades a tractar.
- Sintaxi més flexible
- Suporten comentaris
- El conjunt d'instruccions és més ampli i potent
- El temps de de creació i prova de codi és menor
- Són més intel·ligibles i fàcils d'interpretar per terceres persones

SOME RIGHTS RESERVED

Llenguatge d'alt nivell

Inconvenient

- No hi ha res més ràpid que un codi de màquina
- Els codis d'alt nivell s'han de traduir per a cada tipus de CPU. La traducció costa temps i no sempre és el més adequada a les característiques de la CPU
- Cal doncs traduir el llenguatge al idioma de les màquines

Cap problema!: Actualment, és quelcom habitual sacrificar rendiment per facilitat. Amb la potència del maquinari actual ens ho podem permetre (parlant d'aplicacions generals sense propòsits massa específics)

Traductors

- Al final sempre cal tenir codi en llenguatge màquina
 - Els traductors s'encarreguen de la tasca feixuga de traduir el codi del nostre llenguatge d'alt nivell en codi màquina
 - Ajuda per als programadors (com el sistema operatiu) és una ajuda per als usuaris)

Llenguatges compilats

- Aquells que necessiten ser compilats abans de ser executats
 - El traductor s'anomena compilador
 - El compilador genera codi de màquina a partir de codi font
 - Es consideren força més ràpids (un ordre de magnitud 1:10) que els llenguatges interpretats
 - Exemples:
 - · C, C++, Basic, Visual Basic, Pascal, COBOL, Delphi...

Llenguatges interpretats

- Els programes no són executats directament per la CPU
 - Existeix un programari capaç d'interpretar (entendre) el codi font i aquest és el que l'executa
 - Al traductor de l'anomena interpret
 - · La idea és que l'interpret fa la traducció simultània del llenguat interpretat al llenguatge màquina
 - Es poden executar directament sense haver de compilar abans (sempre que el nostre sistema tingui l'interpret instal·lat)
 - NOTA: igualment, finalment l'interpret ha de generar

IES-EBRE

codi màquina --> més lent c4 DAI. Analisi i disseny d'aplicacions informàtiques

Llenguatges hibrids

Són en part compilats en part interpretats

Plataformes. Famílies de CPU

Quan parlem de diferents CPU, ens referim a diferents famílies de processadors!

Un Intel i un AMD no són microprocessadors diferents

→ Tots es consideren PC (x86). El més habitual en ordinadors comercials PC. Tampoc són diferents processadors de diferents velocitats, versions (Athlons, Opterons, Pentium, Pentium x Core etc..)

Actualment hi ha dos x86

- x86 32bits: Encara el més utilitzat
- x86-64 (64 bits): Més ràpid. No tots els programes d'escriptori estan compilats/adaptats. Utilitzat en versions de servidor.
- Aneu a la web d'Ubuntu. Veureu que hi ha 2 versions possibles

Altres plataformes

Els MACS tenien la seva (ara són compatibles amb PC), Alpha, Sparc..
 C4 DAI. Anàlisi i disseny d'aplicacions informàtiques

IES-EBRE

Exemple

- Dos PC, amb sistema operatiu Linux i processador de la mateixa família
 - Llenguatges compilat. Binari compilat a partir de codi font C
 - · El mateix programa de C (codi binari) compilat s'executa directament a totes dues màquines
 - · De fet, pot ser que no sapiguem ni en quin llenguatge de programació esta fet l'executable
 - Llenguatge interpretat. Script PHP
 - · Sense l'interpret de PHP, no podem executar l'script (de fet no sol estar instal·lat en sistemes d'escriptori)

Interoperabilitat

Depèn de múltiples factors

- Quant més depengui el programa d'altres programes externs, menys interoperable tendeix a ser.
- El codi binari no sempre és completament interoperable
 - Dependència de Ilibreries: un codi binari no el podreu executar en un sistema Windows si utilitza Ilibreries específiques de Linux (o simplement si utilitza una llibreria no instal·lada al sistema)
 - Dependència del maquinari: Si utilitza maquinari específic (drivers específics), només funcionarà als sistemes que tinguin aquest driver
 - Dependència de programari específic: és interoperable un flash?
 - Dependència del dispositiu: és el mateix un programa pensat per a un PC que per a un mòbil?
 - Dependència de falsos estàndards: p. ex. si una aplicació està feta amb un C no estàndard, no podem garantir la seva
 - Dependència de sistema operatiu...

CC Some rights reserved

IES-EBRE Autor: Sergi Tur Badenas

Estàndards

Però que és estàndard i que no?

- Existeixen organismes internacionals per vetllar pel bon ús dels estàndards: ISO, W3C...
- Codi de fonts obertes (programari lliure)
 - Tot el que sigui obert és molt més subsceptible a esdevenir un estàndard real (no de facto)
 - Els estàndards han de ser oberts. Com es poden fer aplicacions interoperables sinó compartim l'estàndard?
 - Obert/Iliure no vol dir gratuït!
 - http://www.cenatic.es/
- Una mica de sentit comú ajuda...
 - Penseu dos cops abans de començar a desenvolupar un programa
 Expressione de la començar a desenvolupar un programa
 Expressione de la començar a desenvolupar un programa

IES-EBRE Autor: Sergi Tur Badenas

La crua realitat...

Interessos comercials

 Algunes grans empreses sempre han somiat en imposar el seus "estàndards" --> Monopoli.

La ingenyieria del software...

- És relativament nova, molt segmentada i poc organitzada. A tingut un creixement molt ràpid i desorganitzat
- Us imagineu que altres industries fossin com la industria informàtica? Automòbils sense estàndards de seguretat, industria farmacèutica..
 - · Qualitat baixa del programari
 - · Falta de reusabilitat
 - Falta de seguiment d'estàndards
 C4 DAI. Anàlisi i disseny d'aplicacions informàtiques

La crua realitat...

Multitud de dispositius i plataformes

 Ordinadors, mòbils, PDA, electrodomèstics (domòtica), reproductors multimèdia...

Fiabilitat

 Cal tenir en compte que no treballem amb sistemes lliures d'error: pot fallar el sistema operatiu, el maquinari, el programari, combinacions concretes de lo anterior, etc...

No existeix el programari 100% interoperable.

Best Effort!: Podem passar de tot o ser èticament responsables i ò pensar en els usuaris finals: fer el millor esforç possible per garantir la interoperabilitat i poder oferir el nostre producte al màxim d'usuaris possible (mercat potencial).

El codi font

Inconvenients del codi binari

- Només serveix per un tipus de màquina. No és interoperable
- Obscuritat-> No coneixem que fa exactament
- Ingenieria inversa
- La importància del codi font
 - Permet tornar a crear binari per a una plataforma especifica
 - Didàctic
 - Auditories de seguretat, rendiment, etc.
 - Permatoaptimitsiatisatisatisations informatiques

IES-EBRE Autor: Sergi Tur Badenas

Plataformes web

C4 DAI. Anàlisi i disseny d'aplicacions informàtiques

IES-EBRE

Estàndards web

Són els que entenen els navegadors

- HTML/XHTML estàndard
- Css
- · XML
- · Javascript. No pot substituir però el codi del servidor
- · AJAX
- Els plugins no es poden considerar estàndards
 - Plugin Java
 - Plugin de flash (el d'Adobe no és lliure)
 - · S'han d'utilitzar només en casos justificats
 - Plugins que només funcionen amb una plataforma (ActiveX,

shockwave) C4 DAI. Anàlisi i disseny d'aplicacions informàtiques

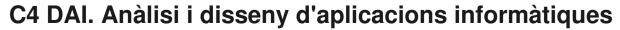
IES-EBRE

Sistemes LAMP

IES-EBRE

Sistemes LAMP

 Conjunt de programari lliure utilitzat de forma conjunta per crear un servidor web amb suport per a la creació de llocs web dinàmics.

L'acrònim LAMP:

- Linux. Sistema Operatiu.
- Apache. Servidor web.
- Mysql. Base de dades.
- Php. Llenguatge de programació.

Ubuntu Server

Permet instal·lar fàcilment un servidor LAMP:

Ubuntu Server

Exercici

- Instal·leu un servidor LAMP amb Ubuntu Server utilitzant VMWare Player.
- La ISO la teniu dins la màquina virtual (fitxer ubuntu-6.10-server-i386.iso)
- Mireu que la configuració de VMware utilitzi la ISO;

```
ide1:0.fileName = "ubuntu-6.10-server-
i386.iso"
.....
ide1:0.deviceType = "cdrom-image"
```

 Mireu que la seqüència d'arrancada a la configuració de la BIOS (F2) de Vmware sigui la correcta (primer

IES-EBRE

CD) C4 DAI. Anàlisi i disseny d'aplicacions informàtiques

PHP

PHP (PHP Hypertext Pre-processor)

- Llenguatge interpretat de programació utilitzat generalment per a la creació d'aplicacions web.
- També es pot utilitzar per a la creació d'aplicacions com per exemple aplicacions amb interfície gràfica d'usuari GTK+.
- L'última versió és la 5.

Instal·lació a Apache

- PHP és suportat com un mòdul d'Apache.
- Hi ha múltiples mòduls per afegir funcionalitats a PHP.

PHP

Instal·lació

\$ sudo apt-get install libapache2-mod-php5

Mòdul Apache

/etc/apache2/mods-enabled/php5.conf
/etc/apache2/mods-enabled/php5.load

```
<IfModule mod_php5.c>
  AddType application/x-httpd-php .php .phtml .php3
  AddType application/x-httpd-php-source .phps
</IfModule>
```

La carpeta de configuració és:

/etc/php5
 C4 DAI. Anàlisi i disseny d'aplicacions informàtiques

© Some rights reserved

PHP. Configuració

Configuració Apache

/etc/php5/apache2/php.ini

- fileuploads: Permet pujada de fitxers.
- upload_max_filesize(2M): Mida màxima de pujada.
- post_max_size(8M): Mida màxima de POST.
- safe_mode: Activa restriccions de seguretat.
- Loaded Modules: Mostra els mòduls carregats d'Apache.
- allow_url_fopen: Permet obrir URLs remotes des de PHP

IES-EBRE

PHP

Exercici

- Creeu una pàgina web amb PHP que mostri el contingut del fitxer de configuració de PHP.
- El codi PHP que heu d'utilitzar és:

<?php phpinfo();?>

PHP Version 5.1.6	
System	Linux casa-linux 2.6.17-10-386 #2 Tue Dec 5 22:26:18 UTC 2006 i686
Build Date	Nov 2 2006 12:36:15
Server API	Apache 2.0 Handler
Virtual Directory Support	disabled
Configuration File (php.ini) Path	/etc/php5/apache2/php.ini
PHP API	20041225
PHP Extension	20050922
Zend Extension	220051025
Debug Build	no
Thread Safety	disabled
Zend Memory Manager	enabled
IPv6 Support	enabled
Registered PHP Streams	php, file, http, ftp, compress.bzip2, compress.zlib, https, ftps
Registered Stream Socket Transports	tcp, udp, unix, udg, ssl, sslv3, sslv2, tls
Registered Stream Filters	string.rot13, string.toupper, string.tolower, string.strip_tags, convert.*, consumed, convert.iconv.*, bzip2.*, zlib.*

IES-EBRE

PHP. Mòduls

 Els mòduls de PHP permeten afegir funcionalitats a PHP

```
$ sudo apt-cache search php5 | grep module php5-imagick - ImageMagick module for php5 php5-imap - IMAP module for php5 php5-interbase - interbase/firebird module for php5 php5-mapscript - module for php5-cgi to use mapserver php5-mcrypt - MCrypt module for php5 php5-pspell - pspell module for php5 php5-sqlite3 - SQLite3 module for php5 php5-uuid - OSSP uuid module for php5 php5-ldap - LDAP module for php5 php5-mhash - MHASH module for php5 php5-mysql - MySQL module for php5 php5-odbc - ODBC module for php5
```

Exemple d'i \$ sudo apt-get install php5-mysql

PHP. Configuració per site

- Cada lloc web pot tenir la seva pròpia configuració de PHP
 - Exemple extret de Moodle

```
$ cat /etc/apache2/conf.d/moodle
Alias /moodle /usr/share/moodle/
<DirectoryMatch /usr/share/moodle/>
......</Timescripts.c>
    php_flag magic_quotes_gpc On
    php_flag file_uploads On
    php_flag short_open_tag On
    php_flag session.auto_start Off
    php_flag session.bug_compat_warn Off

    php_value upload_max_filesize 100M
    php_value post_max_size 100M
</IfModule>
......
</DirectoryMatch>
```

Per aquesta raó, phpinfo() mostra dues columnes.

C4 DAI. Anàlisi i disseny d'aplicacions informàtiques

IES-EBRE

Mysql

MySQL Server

- Sistema gestor de base de dades relacionals SQL (DBMS).
- Gestor de base de dades lliure més utilitzat (més de 6 milions d'instal·lacions).
- MySQL és propietat de la companyia suiza MySQL AB.
- Llicències GPL i llicències comercials.
- Instal-lació

\$ sudo apt-get install mysql-server-5.0

Mysql

Configuració:

sudo gedit
my.cnf

Accés

 Usuari per defecte root sense contrasenya amb accés només des de localhost.

Bases de dades

Carpeta /var/lib/mysql

```
sudo apt-get install mysql-client-5.01
```

Client

```
$ sudo mysql
......
Type 'help;' or '\h' for help. Type '\c' to clear the buffer.
mysql>
```

C4 DAI. Anàlisi i disseny d'aplicacions informàtiques

IES-EBRE

PhpMyAdmin

PhpMyAdmin

Aplicació web escrita en PHP per administrar un servidor MySQL a través d'Internet.

```
sudo apt-get install phpmyadmin
```

http://localhost/phpmyadmin/

Exercici

- Accedir a la base de dades Mysql i consultar la base de dades mysql. Què conté aquesta base de dades?
- Què cal fer per canviar les dades d'accés d'un usuari?
- I si oblidem la contrasenya de root?

PostgreSQL

PostgreSQL

- Sistema de gestió de base de dades relacionals (ORDBMS).
- Llicència BSD. No és propietat de cap empresa.

Instal·lació

```
$ sudo apt-get install postgresql-8.1
```

- A l'instal·lar el servidor també s'instal·la el client (postgresql-client-8.1)
- Usuari per (\$ sudo -u postgres psql

PhppgAdmin

PhpPgAdmin

- Aplicació web escrita en PHP per administrar un servidor PostgreSQL a través d'Internet.
- Instal·lació:

sudo apt-get install phppgadmin

- Exercici
 - Phppgadmin no s'instal·la directament a Apache. Copieu (o enllaceu) el fitxer de configuració apache.conf de phppgadmin a la carpeta sitesavailable i afogiu al site amb la comanda a2ensite.

Altres aplicacions Web

Mediawiki

Exercici. Instal·leu l'aplicació web mediawiki.

Moodle

- Exercici. Instal·leu Moodle a Apache.
- Altres aplicacions
 - Egroupware
 - CMS: Drupal, Joomla/Mambo, PhpNuke
 - Webmail: Squirrelmail, Horde
 - Algunes aplicacions web no funcionen amb Apache perquè utilitzen el seu propi servidor web. Exemple

IES-EBRE

Webmin I. Anàlisi i disseny d'aplicacions informàtiques

Servidor d'aplicacions Java

C4 DAI. Anàlisi i disseny d'aplicacions informàtiques

IES-EBRE

Servidors d'aplicacions Web Java. Tomcat

Instal·lació

```
$ sudo apt-get install sun-java5-
jdk
$ sudo apt-get install tomcat5.5
```


Configuració

Afegir un usuari al fitzer /yar/lib/tomcat5 5/conf/tomcat-

users.xml

```
<tomcat-users>
    <role rolename="manager"/>
        <role rolename="admin"/>
        <user username="sergi" password="contrasenya"
        roles="manager, admin"/>
        </tomcat-users>
```

Evacució i control dal carvidor

\$ sudo /etc/init.d/tomcat5.5 start|stop|restart|force-reload| status

Web

http://localhost:8180/

C4 DAI. Anàlisi i disseny d'aplicacions informàtiques

Servidors d'aplicacions Web Java. Tomcat

Apache Tomcat/5.5

Administration

Status

Tomcat Administration
Tomcat Manager

Documentation

Release Notes
Change Log
Tomcat Documentation

Tomcat Online

Home Page
FAQ
Bug Database
Open Bugs
Users Mailing List
Developers Mailing List
IRC

Examples

JSP Examples Servlet Examples WebDAV capabilities If you're seeing this page via a web browser, it means you've setup Tomcat successfully. Congratulations!

As you may have guessed by now, this is the default Tomcat home page. It can be found on the local filesystem at:

\$CATALINA HOME/webapps/ROOT/index.jsp

where "\$CATALINA_HOME" is the root of the Tomcat installation directory. If you're seeing this page, and you don't think you should be, then either you're either a user who has arrived at new installation of Tomcat, or you're an administrator who hasn't got his/her setup quite right. Providing the latter is the case, please refer to the Tomcat Documentation for more detailed setup and administration information than is found in the INSTALL file.

NOTE: This page is precompiled. If you change it, this page will not change since it was compiled into a servlet at build time. (See \$CATALINA_HOME/webapps/ROOT/WEB-INF/web.xml as to how it was mapped.)

NOTE: For security reasons, using the administration webapp is restricted to users with role "admin". The manager webapp is restricted to users with role "manager". Users are defined in \$CATALINA_HOME/conf/tomcat-users.xml.

Included with this release are a host of sample Servlets and JSPs (with associated source code), extensive documentation (including the Servlet 2.4 and JSP 2.0 API JavaDoc), and an introductory guide to developing web applications.

Tomcat mailing lists are available at the Tomcat project web site:

- users@tomcat.apache.org for general questions related to configuring and using Tomcat
- <u>dev@tomcat.apache.org</u> for developers working on Tomcat

Thanks for using Tomcat!

C4 DAI. Anàlisi i disseny d'aplicacions informàtiques

IES-EBRE

Zope-Plone

Zope-Plone

- Plone és un CMS basat en el servidor d'aplicacions Web Zope. Zope utilitza el llenguatge Perl.
- Instal·lació:

\$ sudo apt-get install plone-site

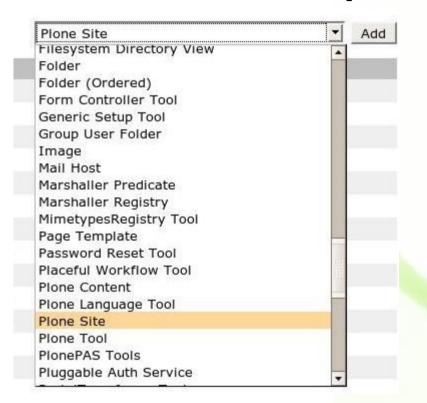
- Durant la instal·lació ens preguntarà l'usuari i la contrasenya de l'usuari administrador i el port.
- http://localhost:8181/manage
- Creació d'un lloc web plone
 - Des de ZMI (Zope Manager Interface) afegir un Plone Site.

Plone Site

Amb el menú add podem afegir un Plone Site

plone		
Title		
Portal		
Description		
Extension Profi	es t need to select anything he	re unless vou have specific

http://localhost:8181/plone

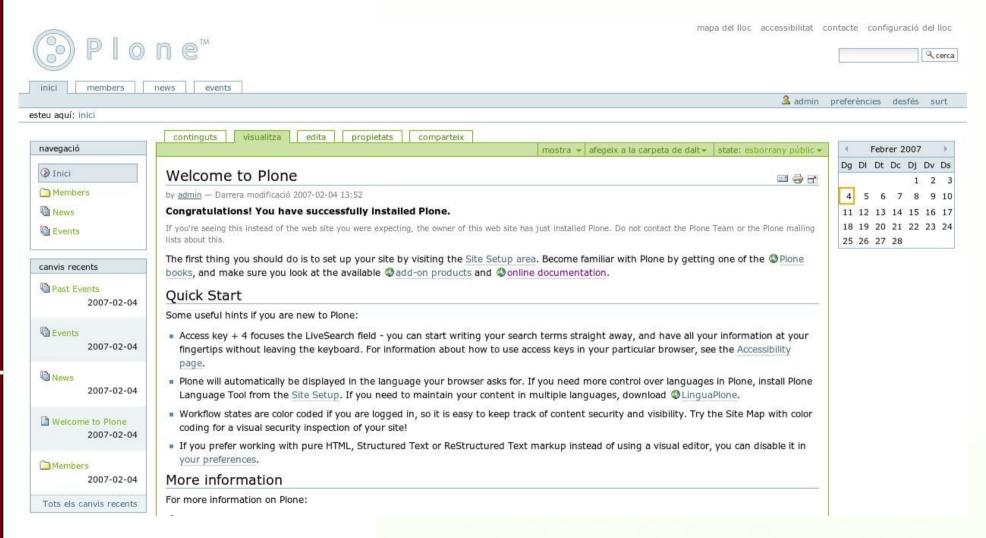
C4 DAI. Anàlisi i disseny d'aplicacions informàtiques

IES-EBRE Autor: Sergi Tur Badenas

Plone Site

C4 DAI. Anàlisi i disseny d'aplicacions informàtiques

IES-EBRE

Altres servidors d'aplicacions

C4 DAI. Anàlisi i disseny d'aplicacions informàtiques

IES-EBRE

Reconeixement 3.0 Unported

Sou lliure de:

copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra

fer-ne obres derivades

Amb les condicions següents:

Reconeixement. Heu de reconèixer els crèdits de l'obra de la manera especificada per l'autor o el llicenciador (però no d'una manera que suggereixi que us donen suport o rebeu suport per l'ús que feu l'obra).

- Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clar els termes de la llicència de l'obra.
- Alguna d'aquestes condicions pot no aplicar-se si obteniu el permís del titular dels drets d'autor.
- No hi ha res en aquesta llicència que menyscabi o restringeixi els drets morals de l'autor.

Advertiment

Els drets derivats d'usos legítims o altres limitacions reconegudes per llei no queden afectats per l'anterior Això és un resum fàcilment llegible del text legal (la llicència completa).

http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/deed.ca

LPIC-1. Examen 101. Objectiu 103.1

SOME RIGHTS RESERVED